Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
L serija

2026/2335

2026 10 22

KOMISIJOS REKOMENDACIJA (ES) 2026/2335

2026 m. spalio 21 d.

dėl chlorintųjų parafinų kiekio maiste stebėsenos

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 292 straipsnį,

kadangi:

(1) 2020 m. Europos maisto saugos tarnyba (toliau – Tarnyba) priėmė nuomonę dėl chlorintųjų parafinų, analitinėje chemijoje dažnai vadinamų polichlorintaisiais alkanais, pašaruose ir maiste ([1]). Tarnyba pažymėjo, kad dėl duomenų trūkumo ji negalėjo atlikti patikimo poveikio vertinimo, taigi ir išsamaus rizikos apibūdinimo, ir padarė išvadą, kad dėl to tuo metu nebuvo tikslinga nustatyti sveikatos rodikliais pagrįstos chlorintųjų parafinų orientacinės vertės. Tarnyba rekomendavo, be kita ko, parengti patvirtintus analizės metodus chlorintųjų parafinų buvimui nustatyti, taip pat tinkamus chlorintųjų parafinų ir pamatinių medžiagų standartus. Kad būtų galima atlikti patikimą poveikio žmonėms vertinimą, ji taip pat rekomendavo surinkti daugiau duomenų apie trumposios grandinės chlorintųjų parafinų, vidutinės grandinės chlorintųjų parafinų ir ilgosios grandinės chlorintųjų parafinų, atitinkamai dar vadinamų polichlorintaisiais alkanais, kurių grandinės ilgis yra atitinkamai nuo C_{10} iki $C_{13,}$, nuo C_{14} iki C_{17} ir nuo C_{18} iki C_{30}, buvimą maiste;

(2) iš Europos Sąjungos etaloninės halogenintų patvariųjų organinių teršalų pašaruose ir maiste laboratorijos darbo kuriant ir patvirtinant chlorintųjų parafinų maiste analizės metodą rezultatų matyti, kad visų chlorintųjų parafinų, įskaitant ilgosios grandinės chlorintuosius parafinus, analizės metodą galima taikyti tik keliose ekspertinėse laboratorijose;

(3) todėl, siekiant surinkti patikimus duomenis ir atsižvelgiant į tai, kad polichlorintieji alkanai, kurių grandinės ilgis yra C_{10}–C_{17} , yra vyraujanti maiste esančių polichlorintųjų alkanų grupė, analizės metodas, pagal kurį tokių polichlorintųjų alkanų suminis kiekis turėtų būti nustatomas maiste, turėtų būti toks, kad jam taikyti reikalinga įranga būtų plačiau prieinama, o analizė – mažiau apsunkinanti. Tačiau, siekiant užtikrinti, kad būtų atlikta pakankama išsami analizė neviršijant ekspertinių laboratorijų pajėgumų, visų pirma siekiant surinkti daugiau informacijos apie skirtingų grandinės ilgių polichlorintųjų alkanų konkretų pasiskirstymą maiste ir apie $C_{10\text{-}17}$ grandinės ilgio polichlorintųjų alkanų suminio kiekio koreliaciją su ilgesnės grandinės polichlorintaisiais alkanais, konkrečių grupių maisto produktų mėginiai, viršijantys tam tikrą tų polichlorintųjų alkanų suminio kiekio ribą, nustatytą remiantis turimais duomenimis, ekspertinėse laboratorijose turėtų būti tiriami dėl visų polichlorintųjų alkanų, įskaitant C_{18}–C_{30} grandinės ilgio polichlorintuosius alkanus;

(4) todėl tikslinga rekomenduoti stebėti chlorintųjų parafinų kiekį maiste;

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

1) Valstybės narės, bendradarbiaudamos su maisto tvarkymo subjektais, 2026 m., 2027 m., 2028 m. ir 2029 m. turėtų stebėti chlorintųjų parafinų kiekį maiste.

2) Stebėsena turėtų apimti maisto grupes, kaip nurodyta 4 punkte.

3) C_{10}–C_{17} grandinės ilgio polichlorintųjų alkanų suminis kiekis turėtų būti nustatomas taikant dujų chromatografiją ir dvigubąją masių spektrometriją (GC-MS/MS) arba dujų chromatografiją kartu su mažos skyros masių spektrometrija (GC-LRMS). Jei taikomi alternatyvūs matavimo metodai, turėtų būti pateikta įrodymų, kad juos taikant taip pat gaunami C_{10} –C_{17} grandinės ilgio polichlorintųjų alkanų suminio kiekio rezultatai. Jei nustatytų C_{10}–C_{17} grandinės ilgio polichlorintųjų alkanų suminis kiekis yra didesnis už 4 punkte nurodytą ribinę vertę, visų polichlorintųjų alkanų, įskaitant C_{18}–C_{30} grandinės ilgio polichlorintuosius alkanus, analizė turėtų būti atliekama naudojant skysčių chromatografiją (LC) arba dujų chromatografiją (GC) kartu su didelės skyros masių spektrometrija (HRMS).

([1]) EFSA CONTAM mokslinė grupė (EFSA teršalų maisto grandinėje mokslinė grupė), 2020 m. „Scientific Opinion – Risk assessment of chlorinated paraffins in feed and food.“ EFSA *Journal* 2020;18(3):5991, 220 pp. https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.5991.

4) C_{10}-C_{17} grandinės ilgio polichlorintųjų alkanų suminio kiekio ribinės vertės yra tokios:

žuvis	100 ng/g drėgno produkto svorio
pienas ir pieno produktai	20 ng/g drėgno produkto svorio
augalinis aliejus ir gyvūniniai taukai ir riebalai	1 000 ng/g riebalų
gyvūniniai produktai, išskyrus žuvis, pieną, pieno produktus ir gyvūninius riebalus (pvz., mėsą, kiaušinius ir kt.)	300 ng/g riebalų
perdirbti maisto produktai (paruošti patiekalai)	50 ng/g drėgno produkto svorio
kūdikių maistas	20 ng/g drėgno produkto svorio

5) Valstybėms narėms ir maisto tvarkymo subjektams rekomenduojama pateikti Tarnybai duomenis, kad juos būtų galima kaupti vienoje duomenų bazėje, laikantis Tarnybos maisto ir pašarų standartinio mėginių aprašo (SMA) gairių reikalavimų ir Tarnybos papildomų specialių ataskaitų teikimo reikalavimų ([2]).

Priimta Briuselyje 2026 m. spalio 21 d.

Komisijos vardu
Olivér VÁRHELYI
Komisijos narys

([2]) https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0.